

“Politica de contabilitate”

Introducere

1. Prezentul standard este elaborat în baza standardului internațional de contabilitate 1 “Publicitatea politicii de contabilitate”, aprobat de Comitetul S.I.C. în anul 1974 și revizuit în anul 1994.

Prezentul standard constituie un element al sistemului de reglementare normativă a contabilității în Republica Moldova și urmează a fi aplicat cu respectarea prevederilor altor standarde naționale de contabilitate (S.N.C.).

Obiectiv

2. Obiectivul prezentului standard îl constituie stabilirea bazelor de elaborare a politicii de contabilitate și de publicitate a prevederilor principale ale acesteia, utilizate la întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare ale subiectului economic (în continuare - întreprindere): bilanțului contabil, rapoartelor privind rezultatele financiare, fluxul capitalului propriu, fluxul mijloacelor bănești și anexelor la acestea.

Domeniul de aplicare

3. Prezentul standard se extinde asupra tuturor persoanelor juridice și fizice, care desfășoară activitate de antreprenariat și sînt înregistrate în Republica Moldova, precum și asupra filialelor, reprezentanțelor și altor subdiviziuni structurale ale acestora situate atît pe teritoriul Republicii Moldova, cît și peste hotarele ei.

Băncile, companiile de asigurări și alte instituții financiare respectă numai acele prevederi ale prezentului standard, care nu sînt prevăzute în S.N.C. 30 “Dezvăluiri în rapoartele financiare ale băncilor și altor instituții financiare”.

Definiții

4. În prezentul standard noțiunile utilizate semnifică:

Politica de contabilitate - totalitatea principiilor, convențiilor, regulilor și procedeelelor, adoptate de către conducerea întreprinderii pentru ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare.

Sistemul de reglementare normativă a contabilității - totalitatea actelor legislative și normative, care reglementează ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare.

Rapoarte financiare - procedee de generalizare documentară privind starea și schimbarea situației patrimoniale și financiare, fluxul capitalului propriu și mijloacelor bănești ale întreprinderii în perioada de gestiune.

Utilizatorii rapoartelor financiare - persoane juridice și fizice, interesate în informația privind activitatea economico-financiară a întreprinderii: investitorii, creditorii (actuali și potențiali), cumpărătorii, furnizorii, lucrătorii întreprinderii, autoritățile fiscale și administrative etc.

Elaborarea politicii de contabilitate

5. Politica de contabilitate a întreprinderii se elaborează de către conducătorul acesteia, în conformitate cu prezentul standard, dacă legislația în vigoare a Republicii Moldova nu prevede altceva.

6. Elaborarea politicii de contabilitate se bazează pe următoarele convenții fundamentale ale contabilității:

a) Continuitatea activității

Întreprinderea este analizată ca o unitate în activitate continuă, ceea ce înseamnă că aceasta își va continua activitatea într-un viitor previzibil. În acest caz se presupune că întreprinderea nu are nici intenția și nici necesitatea de a-și reduce considerabil sau de a-și sista activitatea.

b) Permanența metodelor

Politica de contabilitate acceptată de întreprindere este aplicată de aceasta în mod consecvent de la o perioadă gestionară la alta.

c) Specializarea exercițiilor (metoda calculării)

Veniturile și cheltuielile se constată și se reflectă în contabilitate și în rapoartele financiare în perioada în care acestea s-au produs, indiferent de momentul efectiv al încasării sau plății mijloacelor bănești. (Condițiile care influențează procesul corelației veniturilor și cheltuielilor conform metodei calculării sînt examinate în alte S.N.C.).

7. Politica de contabilitate trebuie să asigure respectarea următoarelor principii:

a) Prudența

În multe operații economice apariția diverselor incertitudini este inevitabilă. De aceea la întocmirea rapoartelor financiare trebuie să se dea dovadă de prudență, pentru ca activele și veniturile să nu fie

supraevaluate, iar datoriile și cheltuielile să nu fie subevaluate. Însă prudența nu justifică crearea rezervelor latente.

b) Prioritatea conținutului asupra formei

Operațiile economice și alte fenomene trebuie să fie contabilizate și prezentate în rapoartele financiare, în primul rând, în conformitate cu conținutul și realitatea financiară a acestora, dar nu numai potrivit formei lor juridice.

c) Importanța relativă (esențialitatea)

În rapoartele financiare trebuie să fie dezvăluite toate posturile importante pentru evaluări și luarea deciziilor de către utilizatori. În cazul în care postul (sau gradul de exactitate al acestuia) nu are o mare importanță pentru utilizatorii rapoartelor financiare, acesta este considerat ca neesențial. De exemplu, rapoartele financiare publicate de întreprinderile mari pot fi exprimate în mii lei, deoarece sumele mici nu influențează luarea de decizii.

8. Asupra opțiunii și justificării politicii de contabilitate a unei întreprinderi concrete, cu excepția convențiilor fundamentale și principiilor prevăzute de prezentul standard, influențează, de asemenea, următorii factori:

a) forma de proprietate și statutul de organizare juridică al întreprinderii (societate pe acțiuni, întreprindere de stat, întreprindere individuală, societate cu răspundere limitată, întreprindere mixtă etc.);

b) tipul de activitate și sectorul economic (industrie, agricultură, construcții, transporturi, știință etc.);

c) proporțiile întreprinderii (volumul de producție, volumul de vânzări, numărul de lucrători etc.);

d) strategia de dezvoltare economico-financiară (obiectivele și sarcinile dezvoltării economice a întreprinderii, perspectivele de lungă durată, direcțiile previzibile de investiții, tactica realizării sarcinilor de perspectivă);

e) nivelul de dotare tehnică a întreprinderii, inclusiv computerizarea;

f) personalul - gradul de calificare (experiență, deprinderi, conceperea obiectivelor și problemelor, posibilitatea soluționării acestora);

g) situația economică - existența infrastructurii de piață, situația financiară, condițiile pentru investiții etc.

9. Drept bază pentru elaborarea politicii de contabilitate a întreprinderii servește sistemul S.N.C. în Republica Moldova, care admite metode alter-

native de evaluare și evidență a activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor, cheltuielilor și a rezultatelor activității întreprinderii. În cazul în care unul dintre standarde nu stipulează procedeul de ținere a contabilității într-o problemă concretă, întreprinderea este în drept să elaboreze, în mod independent, un procedeu corespunzător, în temeiul prevederilor prezentului standard sau altor S.N.C.

10. Elaborarea politicii de contabilitate prevede în alegerea unui procedeu dintre cele propuse în fiecare standard, fundamentarea procedurii alese, ținând cont de particularitățile activității întreprinderii și acceptarea acestuia în calitate de bază pentru ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare. De exemplu, S.N.C. 16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung" admite aplicarea diverselor metode de calculare a uzurii mijloacelor fixe: casării liniare, proporțional volumului de lucrări (produse), soldului degresiv, casării valorii amortizabile conform sumei cifrelor. La elaborarea politicii de contabilitate întreprinderea alege metoda de calculare a uzurii conformă într-o măsură mai mare eventualului model de obținere a avantajelor economice din obiectul concret de mijloace fixe. Astfel, întrucât automobilul pierde un procent mai mare din valoare în primii ani de exploatare, uzura acestuia poate fi calculată prin metoda soldului degresiv, dar nu prin metoda casării liniare, conform căreia se calculează uzura clădirilor și altor obiecte ce își pierd uniform valoarea sa pe toată durata de exploatare.

11. Politica de contabilitate a întreprinderii urmează a fi perfectată printr-un document corespunzător (ordin, dispoziție etc.) de organizare și de dispoziție. Aceasta se aplică tuturor subdiviziunilor unității (inclusiv celor cu bilanț autonom) cu începere de la 1 ianuarie a anului următor celui în care a fost adoptat documentul respectiv de organizare și de dispoziție.

Întreprinderea nou-creată trebuie să perfecteze printr-un document politica de contabilitate, acceptată de ea, în conformitate cu prezentul articol, până la prima prezentare a rapoartelor financiare, dar nu mai târziu de 90 zile din momentul dobândirii drepturilor de persoană juridică. Politica de contabilitate acceptată se consideră aplicabilă din ziua înregistrării de stat a întreprinderii.

12. Modificările politicii de contabilitate sînt posibile în cazurile prevăzute de statutul întreprinderii, la solicitarea organului care stabilește

standardele sau pentru reflectarea cât mai exactă a situației financiare și patrimoniale și a rezultatelor activității întreprinderii în rapoartele financiare.

De exemplu, politica de contabilitate poate fi modificată în cazul:

a) reorganizării întreprinderii (fuziunii, scindării, asocierii);

b) schimbării proprietarilor;

c) modificărilor legislației în vigoare și în sistemul de reglementare normativă a contabilității;

d) elaborării noilor procedee de contabilitate.

Modificarea politicii de contabilitate trebuie să fie fundamentată și perfectată prin acte de dispoziție (ordin, dispoziție, etc.), indicând data intrării în vigoare.

Publicitatea politicii de contabilitate

13. Politica de contabilitate adoptată de întreprindere trebuie să fie adusă la cunoștința utilizatorilor interni și externi de rapoarte financiare. Urmează a fi date publicității toate aspectele principale ale acesteia, folosite de întreprindere în perioada de gestiune și care influențează notabil asupra evaluării și luării de decizii de către utilizatorii rapoartelor financiare.

14. La dezvăluirea politicii de contabilitate trebuie să se pornească de la premisa esențialității informațiilor pentru utilizatorii rapoartelor financiare. În acest scop, în rapoartele financiare este necesar de a include variantele politicii de contabilitate acceptate de conducerea întreprinderii vizînd, ca minimum: constatarea venitului; politica consolidării; întreprinderile mixte și asociate (fuziunea întreprinderilor); constatarea activelor materiale și nemateriale și calcularea uzurii (amortizării) acestora; capitalizarea cheltuielilor cu împrumuturile; contractele de construcție; investițiile financiare (plasamentele); instrumentele financiare; chiria; cheltuielile pentru lucrări de cercetare, proiectare și experimentare; stocurile de mărfuri și materiale; impozitele, inclusiv impozitele amînate; rezervele; prestațiile de pensionare, asigurare și alte cheltuieli aferente plăților de indemnizații pentru personal; conversiunea valutei străine și hedgingul; stabilirea genului de activitate, segmentarea geo-

grafică și metodele de repartizare a veniturilor și cheltuielilor pe sectoare; evidența inflației; subvențiile guvernamentale.

Structura și conținutul informațiilor ce urmează a fi date publicității în rapoartele financiare vizînd politica de contabilitate a întreprinderii în probleme concrete sînt stabilite de S.N.C. corespunzătoare.

15. În cazul în care politica de contabilitate a întreprinderii este elaborată în baza convențiilor fundamentale ale contabilității, stabilite de prezentul standard, acestea pot să nu fie declarate în rapoartele financiare. La elaborarea politicii de contabilitate în baza convențiilor diferite de cele stipulate prin prezentul standard, aceste convenții, cauzele aplicării, precum și consecințele acestora în expresie valorică trebuie să fie elucidate în rapoartele financiare.

16. Politica de contabilitate a întreprinderii trebuie să fie prezentată în preambulul anexelor la rapoartele financiare pe anul de gestiune. Rapoartele financiare intermediare (trimestriale) ale întreprinderii pot să nu conțină informații privind politica de contabilitate, în cazul în care aceasta din urmă nu a suferit modificări din momentul întocmirii rapoartelor precedente, care cuprind politica de contabilitate.

17. Modificările politicii de contabilitate, ce influențează în mod esențial asupra evaluării și luării de decizii de către utilizatorii rapoartelor financiare în perioada de gestiune sau în perioadele ulterioare, precum și cauzele acestor modificări, și evaluarea consecințelor acestora în expresie valorică urmează a fi dezvăluite în mod distinct în anexele la rapoartele financiare.

18. Publicitatea politicii de contabilitate nu justifică reflectarea incorectă sau inexactă a informațiilor și nu exonerează conducerea întreprinderii de răspundere pentru nerespectarea normelor stabilite de ținare a contabilității și de întocmire a rapoartelor financiare.

Data intrării standardului în vigoare

19. Prezentul standard intră în vigoare la 1 ianuarie 1998.